

URNES BUIDES JOAQUIM COLOMINAS

De les eleccions municipals de diumenge passat en podem treure diferents dades interessants: l'estabilitat del sistema de partits a Catalunya; la confirmació de la primacia del PSC a l'àrea metropolitana de Barcelona (tot i ser de nou el partit que més ha retrocedit); el tripartit beneficia el PSC i castiga als seus dos socis petits; la fidelitat del vot a CiU que s'ha mostrat més sòlida del que pensaven part dels seus preopis dirigents; la mobilització de l'electorat del PP (segurament més en clau espanyola, que han estat enfocades com unes eleccions primàries de les properes legislatives al Congrés dels Diputats); el retrocés més visual d'ERC des de fa deu anys...

Però, sens dubte, el titular gran ha estat el de l'alta abstenció. Mai, a Catalunya, les urnes havien estat tan buides com diumenge passat. En aquestes eleccions, només han participat el 53,8% de l'electorat: la xifra més baixa dels tres nivells d'eleccions (legislatives catalanes, legislatives espanyoles i municipals) de l'etapa actual. S'equivoquen aquells que diuen que l'abstenció perjudica a uns partits i no a uns altres; o bé, aquells altres arguments que la distingeixen geogràficament. D'abstencionistes n'hi ha de tots colors (com mostra el fet que tots els partits han perdut molts electors respecte les anteriors eleccions municipals del 2003), i les seves causes són múltiples.

En primer lloc, s'absté de votar aquella persona que no li interessa la política, que en viu al marge (o perquè viu en la pobresa i la seva única preocupació és sobreviure i la seva pèrdua de confiança en el sistema és total; o bé, a l'altre extrem, aquells que no tenen cap tipus de problema econòmic i veuen la política més com un destorb que com una solució). En segon lloc, s'absté el resignat, aquell que creu que no hi ha res a fer, que amb el seu vot res canviarà (argument molt repetit darrerament: per què serveix anar a votar si el resultat de les urnes no determina posteriorment qui governarà? En aquest sentit, hem de dir que el tripartit ha estat una màquina d'abstencionistes). S'absté, en tercer lloc, el conformista, aquell que ja li va bé qui diuen les enquestes que guanyarà: és l'abstenció d'assentiment. I, finalment, en quart lloc, s'abstenen també aquells ciutadans que, disconformes amb totes les opcions en joc, cap els convenç (tot i que des d'un punt de vista de qualitat democràtica, aquest raonament s'ajustaria més amb el vot en blanc).

Sigui la causa que sigui, però, un augment tan gran de l'abstenció és una clara mostra d'un profund malestar ciutadà amb la política actual i els polítics. Amb vint dies de diferència, França ha viscut una primavera política (recordem les persones que hem seguit la campanya electoral, els debats entre els dos candidats del país veí. Quantes persones franceses deuriem seguir el debat dels nostres candidats?). Recuperar la confiança dels ciutadans hauria de ser un dels principals objectius de tots els representants polítics; crear alternatives de govern sòlides, creïbles, liderades per persones amb credibilitat (que en els honorosos casos que s'han donat, han tingut el seu fruit a les

urnes), és un altre dels reptes. Catalunya necessita recuperar el valor de la política, tornar a creure en el joc democràtic. I els responsables primers, són els polítics. Però no els únics: els dirigents dels mitjans de comunicació també tenen bona part de responsabilitat. Molts d'ells han jugat amb complicitat buscar un to ben baix per aquesta cita electoral. Adormir l'ambient. Que res canviï. Una estratègia que a mig termini pot anar bé a qui està en el govern, però que a altres ens estimula a retrobar la nostra primavera política.